

سنگ شکنی با موج شوک برون اندامی یا Lithotripsy

روشی است که از دستگاهی خاص برای شکستن سنگ های مجاری ادراری، مجاری صفراوی یا مجرای پانکراس استفاده می شود که با استفاده از امواج ضربه ای و اشعه ایکس سنگ را هدف قرار می دهند و هدف آن شکستن سنگ ها به قطعات کوچکتر جهت خروج آسان است. سپس خرده سنگ کلیه و حالب، با ادرار خارج می شود.

موج شوک برون اندامی

این روش، همیشه بهترین انتخاب، درمان قطعی و ۱۰۰٪ برای سنگ های ادراری نیست.

نسبت به محل، اندازه و جنس سنگ میزان موفقیت متفاوت است.

استفاده از این روش به ترکیب سنگ، محل، اندازه و شرایط بستگی دارد. مثلاً:

- ♦ سنگهای سیستیین و کلسیم ممکن است با این روش به خوبی تجزیه نشوند.
- ♦ یاسنگهای موجود در مجاری باریک ممکن است در حین عبور از مجرا مشکل ایجاد کنند
- ♦ سنگهای بزرگ بعد از سنگ شکنی ممکن است در حین عبور باعث مشکل شوند.
- ♦ این روش برای کسانی که دچار عفونت مزمن کلیه و یا انسداد در حالب هستند مناسب نیست و توصیه نمی شود.

آمادگی های قبل از سنگ شکنی برون اندامی

- * در صورت مصرف قرص آسپرین، پلاویکس، وارفارین و داروهای رقیق کننده خون حتما باید یک هفته تا ۱۰ روز قبل از سنگ شکن این داروها با نظر پزشک معالج و متخصص قلب قطع گردد.
- * سایر داروهای مصرفی مثل دیابت، فشار خون، قلب باید طبق دستور پزشک معالج در زمان مقرر مصرف شود.
- * حداقل از یک هفته قبل، مصرف سیگار را کنار بگذارید.
- * زنان در سنین بارداری از عدم بارداری خود اطمینان داشته باشند.
- * از چند روز قبل از سنگ شکن از مصرف غذاهای نفاخ مانند حبوبات خودداری کنید و شب قبل از عمل شام سبک مصرف شود و صبح ناشتا مراجعه کنید.
- * در صورت وجود عفونت ادراری و تب انجام سنگ شکن ممنوع است.
- * در صورتی که بیماری خاص دارید به پزشک معالج اطلاع دهید.
- * در صورت داشتن پیس میکر (دستگاه ضربان ساز قلبی) اجازه کتبی پزشک متخصص قلب الزامی است.
- * روز قبل از سنگ شکنی استحمام نمایید.
- * معمولاً به صورت سرپایی انجام می شود و در همان روز ترخیص می شوید.
- * قبل از سنگ شکنی یک بی حسی خفیف برای بی حس کردن کلیه تزریق می شود.
- * سنگ شکنی بسته به اندازه و تعداد سنگها حدود یک ساعت طول می کشد.

مراحل انجام سنگ شکن

بیمار روی یک تخت در اتاق سنگ شکن زیر دستگاه موج شکن و دستگاههای تصویر برداری دراز می کشد.

با استفاده از اشعه ایکس و یا دستگاه سونوگرافی، محل سنگ مشخص می شود.

بیمار در بهترین موقعیت برای سنگ شکنی قرار می گیرد.

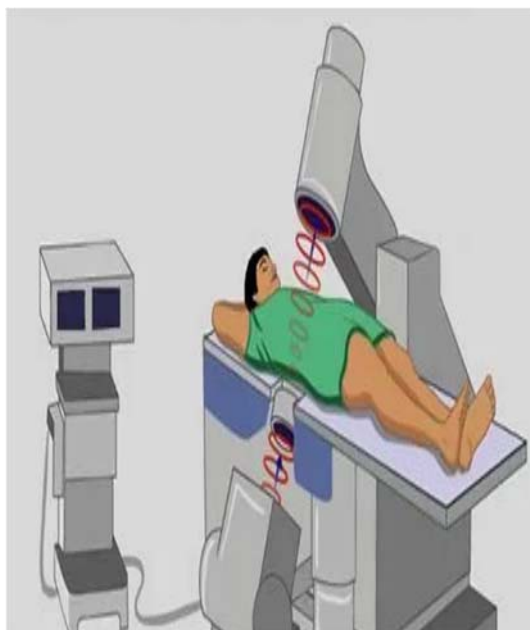
پزشک قدرت دستگاه و فواصل زمانی فرستادن موج شوک را جهت سنگ شکنی تنظیم می کند.

چه مواردی را نمی توان سنگ شکن کرد؟

روش سنگ شکن برون اندامی به دلیل دقت در هدف گیری سنگ ها، بدون آسیب رساندن به اندام ها و بافت های اطراف، به طور کلی روشی ایمن است. با این حال، گروه های خاصی از بیماران در معرض خطر عوارض پس از سنگ شکنی برون اندامی هستند که این افراد شامل:

- ۱- زنان باردار چرا که امواج صوتی قدرتمند و حتی اشعه ایکس ممکن است برای جنین مضر باشد.
- ۲- افرادی که دستگاههای کاشته شده دارند که کارکردشان می تواند توسط امواج ضربه ای مختل شوند.
- ۳- کسانی که داروهای رقیق کننده خون مصرف می کنند یا دچار اختلالات خونریزی دهنده هستند.

سنگ شکنی برون اندامی

عوارض

به طور کلی این روش عوارض چندانی را در پی ندارد و بروز عوارض

پس از انجام سنگ شکن چندان زیاد نیست.

۱- یکی از عوارض، بروز درد در طی انجام سنگ شکن است که با

تجویز مسکن قبل از انجام درمان می توان آن را کاهش داد.

۲- ممکن است کبودی مختصری در محل ایجاد شود که ظرف چند

روز برطرف می شود.

۳- ممکن است طی ساعات اولیه مقداری خون در ادرار مشاهده

شود که آن هم به مرور برطرف می شود اما اگر شدید بود، بهتر است

با پزشک مشورت شود.

نتیجه گیری:

سنگ شکن برون اندامی یک روش ایمن و مطمئن برای درمان

انواع سنگ های کلیه و حالب است و با توجه به نکاتی که گفته شد

می تواند به عنوان یک درمان موثر برای سنگ های ادراری استفاده

شود.

۴- کسانی که نیاز فوری به برداشتن سنگ دارند.

۵- عمدتاً سنگ های بزرگ تر از ۲ سانتی متر را نمی توان با این روش درمان کرد.

۶- برخی از سنگ ها به قدری سفت و محکم هستند که نمی توان آنها را با این روش خرد کرد. بنابراین جنس سنگ نیز مهم است

نکاتی که بعد از سنگ شکنی باید به آنها توجه کرد:

- ♦ توصیه های پزشک را جدی بگیرید و آن ها را اجرا کنید.
- ♦ برای جلوگیری از یبوست و کمک به حرکت قطعات سنگ در بدن، مقدار زیادی آب بنوشید.
- ♦ بعد از سنگ شکنی ممکن است ادرار شما خون آلود شود(به علت عبور سنگ خرد شده) و درد یا حالت تهوع داشته باشید.
- ♦ داروهایی که پزشک معالج برای شما تجویز کرده است بعد از سنگ شکن مصرف نمایید.
- ♦ بعد از سنگ شکن داشتن فعالیت و ورزش مناسب توصیه می شود.
- ♦ قطعات سنگ را برای مشخص شدن نوع، علت ایجاد سنگ و پیشگیری از موارد جدید بیماری جمع آوری کنید.(ادرار را در ظرفی ریخته و از صافی رد کنید) و نمونه را برای آزمایشگاه ببرید.
- ♦ به علائم هشدار توجه کنید و در صورت داشتن درد شدید و ناگهانی، تهوع و استفراغ مداوم، سرگیجه، بدتر شدن درد، تب و لرز، لخته شدن خون در ادرار به اورژانس بیمارستان مراجعه کنید.
- ♦ بعد از انجام سنگ شکن حتی در صورت دفع سنگ وعدم مشکل حتما برای پیگیری و چکاپ دوره ای به پزشک معالج مراجعه نمایید .